

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0337

Uzajamni fond EU-a za Afriku: implikacije za razvojnu i humanitarnu pomoć

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o Uzajamnom fondu EU-a za Afriku: implikacije za razvojnu i humanitarnu pomoć (2015/2341(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 41. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Krizni uzajamni fond EU-a za stabilnost i rješavanje temeljnih uzroka nezakonite migracije i raseljavanja osoba u Africi (Uzajamni fond EU-a za Afriku), osnovan na sastanku na vrhu o migracijama održanom u Valletti 11. i 12. studenog 2015.,
- uzimajući u obzir zajednički akcijski plan usvojen na sastanku na vrhu u Valletti,
- uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu između članica afričke, karipske i pacifičke skupine država, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, potpisan u Cotonouu 23. lipnja 2000.¹, njegove uzastopne revizije i Prilog I.C (višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020.), u skladu s 11. Europskim razvojnim fondom,
- uzimajući u obzir višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020., na kojemu se temelji proračun EU-a, i proračunski naslov 4. koji je sadržan u njemu („Globalna Europa”),
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030., usvojen na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju održanom u New Yorku 2015.,
- uzimajući u obzir zajednički radni dokument službi naslovljen „Jednakost spolova i osnaživanje žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020. do preobrazbe života djevojčica i žena” (SWD(2015)0182) i zaključke Vijeća od 26. listopada 2015. kojima se podržava pripadajući Akcijski plan za ravnopravnost spolova 2016. – 2020.,
- uzimajući u obzir Pekinšku platformu za djelovanje iz 1995. i program djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD) iz 1994. te ishode njihovih

¹ SL L 317, 15.12.2000., str. 3.

revizijskih konferencija,

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj i mišljenje Odbora za proračune (A8-0221/2016),
- A. budući da je glavni cilj Uzajamnog fonda EU-a za Afriku, koji je predsjednik Europske komisije potpisao zajedno s 25 država članica EU-a te Norveškom i Švicarskom, a europski i afrički partneri predstavili na sastanku na vrhu o migracijama u Valletti održanom 12. studenoga 2015., doprinijeti stabilnosti u tim regijama i boljem upravljanju migracijama; budući da je, konkretnije, cilj Uzajamnog fonda riješiti temeljne uzroke destabilizacije, prisilnog raseljavanja i nezakonitih migracija promicanjem otpornosti, gospodarskih i jednakih prilika, sigurnosti i razvoja;
- B. budući da Europski konsenzus o razvoju ostaje temeljni okvir razvojne politike EU-a te da se Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći ponovno potvrđuju temeljna načela humanitarne pomoći; budući da je mir u novom Programu održivog razvoja do 2030. i u uvedenom cilju održivog razvoja br. 16 o miru i pravdi priznat kao presudan za razvoj; budući da EU i njegovi partneri u humanitarnom području moraju moći zajamčiti pomoć i zaštitu, koje se trebaju temeljiti na potrebama i na poštovanju načela neutralnosti, nepristranosti, humanosti i neovisnosti humanitarnog djelovanja, sadržanih u međunarodnom pravu, a posebice međunarodnom humanitarnom pravu;
- C. budući da se u Africi i dalje bilježe vrlo visoke stope rasta stanovništva te vrlo sporo opadanje stopa plodnosti, što će u budućnosti dovesti do naglog porasta mladog, radno sposobnog stanovništva te donijeti velike potencijalne socijalne i gospodarske koristi; budući da je za poticanje stabilnosti, održivog gospodarskog rasta, socijalne kohezije i razvoja u regiji ključno omogućiti mladima obrazovanje i stjecanje vještina koje su im potrebne kako bi ostvarili svoj potencijal te stvoriti prilike za zapošljavanje;
- D. budući da bi Uzajamni fond trebao biti razvojni instrument u kojem se prikupljaju sredstva od raznih donatora kako bi EU mogao brzo, fleksibilno, transparentno i združeno odgovoriti na različite aspekte krizne situacije;
- E. budući da 1,5 milijardi ljudi u cijelome svijetu živi u nestabilnim regijama zahvaćenim sukobima te da raste broj nestabilnih država i područja bez uprave, zbog čega su mnogi izloženi siromaštvu, bezakonju, cvatućoj korupciji i nasilju; budući da je zamisao koja je prethodila osnivanju Uzajamnog fonda bila ta da se pomogne 23 zemljama u trima afričkim regijama (Rogu Afrike, Sahelu i području jezera Čad te sjevernoj Africi) u kojima su smještene neke od najnestabilnijih afričkih zemalja, koje su zahvaćene migracijama kao zemlje podrijetla, tranzita ili odredišta, katkad i u svim trima tim ulogama, i imat će najviše koristi od takvog oblika financijske pomoći EU-a; budući da bi osim afričkih zemalja koje ispunjavaju uvjete i njihove susjedne zemlje mogle, ovisno o slučaju, imati koristi od projekata u okviru Uzajamnog fonda koji imaju regionalnu dimenziju, u cilju rješavanja pitanja regionalnih migracijskih tokova i srodnih prekograničnih teškoća;
- F. budući da je cilj Uzajamnog fonda riješiti temeljne uzroke nezakonitih migracija i raseljavanja u zemljama podrijetla, tranzita i odredišta uz pomoć sljedećih pet prioriternih sektora: 1) razvojna korist od migracija; 2) zakonita migracija i mobilnost;

- 3) zaštita i azil; 4) sprečavanje i borba protiv nezakonitih migracija; i 5) povratak, ponovni prihvata i reintegracija;
- G. budući da doprinos EU-a iznosi 1,8 milijardi EUR, s time da Komisija može računati i na jednak iznos dodatnih sredstava koji će pružiti države članice EU-a i drugi donatori; budući da Uzajamni fond služi tomu da dopuni postojeću pomoć EU-a obuhvaćenim regijama u iznosu većem od 10 milijardi EUR do 2020. i cilj joj je doprinijeti uključivom i održivom gospodarskom rastu;
- H. budući da su 2014. osnovana dva uzajamna fonda, i to Uzajamni fond Bekou s naglaskom na stabilizaciji i obnovi Srednjoafričke Republike, a koji bilježi pozitivne rezultate, i Fond Madad kao odgovor na krizu u Siriji;
- I. budući da se u izvješću Populacijskog fonda Ujedinjenih naroda (UNFPA) naslovljenom „Međunarodna konferencija o stanovništvu i razvoju (ICPD) nakon globalnog izvješća za 2014.” koje je objavljeno 12. veljače 2014. naglašava da zaštita žena i adolescenata koji su žrtve nasilja mora biti prioritet međunarodnog plana za razvoj;
- J. budući da su uzajamni fondovi dio *ad hoc* odgovora, što upućuje na nedovoljne resurse i ograničenu fleksibilnost koji su svojstveni financijskom okviru EU-a, pri čemu su resursi i fleksibilnost prijeko potrebni kako bi se pružio brz i cjelovit odgovor na humanitarne krize, među kojima su i one koje traju dugo;
- K. budući da će EU nastaviti s djelovanjem u području učinkovite primjene Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti UN-a i naknadnih rezolucija o ženama, miru i sigurnosti;

Dodjela financijskih sredstava i proračunski aspekti

1. podsjeća da se dodjela financijskih sredstava sastoji od triju faza: obećanja, preuzimanja obveze i ispunjenja obveze/isplate; međutim, podsjeća da je potrebno izvući pouku iz prijašnjih uzajamnih fondova; izražava žaljenje zbog činjenice da su doprinosi država članica i dalje premali i da čine tek malen dio doprinosa Unije te su stoga daleko od dostizanja službene obveze, ukupno iznoseći tek 81,71 milijun EUR u travnju 2016. (ili 4,5 % od predviđenih 1,8 milijardi EUR); ustraje u tome da se obećanja i preuzete obveze moraju ispuniti; podsjeća Vijeće i Komisiju da je pomoć učinkovita ako uključuje pravovremeno i predvidivo financiranje te traži da se ubrza isplata sredstava iz tih fondova;
2. pozdravlja namjeru da se sredstva brže i fleksibilnije isplaćuju u hitnim situacijama i da se udruže različiti izvori financiranja kako bi se pronašao odgovor na brojne dimenzije migracijske i izbjegličke krize; kritičan je prema činjenici da je Komisija odobrena sredstva preusmjerila s ciljeva i načela osnovnih akata kako bi ih kanalizirala kroz Uzajamni fond jer se time krše financijska pravila i ugrožava uspjeh dugoročnih politika Unije; stoga poziva na to da se nova odobrena sredstva koriste kad god je to moguće i da se zajamči puna transparentnost u pogledu podrijetla i namjene sredstava;
3. primjećuje da se u području vanjskog djelovanja uzajamni fondovi uglavnom osnivaju kako bi se omogućila brza reakcija na konkretne krizne situacije i stanja nakon kriznih situacija tako da se financijskom polugom poveća doprinos država članica EU-a i ostalih donatora, pri čemu se povećava globalna vidljivost europskih nastojanja; ističe,

međutim, da države članice ne bi smjele zanemariti preuzete obveze kad je riječ o postizanju cilja izdvajanja 0,7 % bruto nacionalnog dohotka za službenu razvojnu pomoć; poziva države članice da u skladu s tim poštuju svoje obveze kad je riječ o cilju od 0,7 % BND-a za službenu razvojnu pomoć i svojem doprinosu Uzajamnom fondu za Afriku;

4. naglašava nestabilnost dobrovoljnih doprinosa te potiče države članice da ispunjavaju svoje obveze i da na brz i učinkovit način ulože sredstva jednaka doprinosu Unije kako bi Uzajamni fond mogao u potpunosti ostvariti svoj potencijal, a ne da samo ulažu minimalan iznos potreban za stjecanje glasačkih prava u strateškom odboru;
5. žali zbog činjenice da kao rezultat toga uzajamni fondovi zaobilaze proračunsko tijelo i narušavaju jedinstvo proračuna; napominje da je činjenica da je taj *ad hoc* instrument osnovan potvrda da višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje od 2014. do 2020. nije dostatan; ističe da doprinosi država članica čine 85 % proračuna Unije; smatra da je važnost osnivanja Uzajamnog fonda *de facto* ekvivalentna reviziji gornjih granica aktualnog VFO-a povećanjem doprinosa država članica; stoga ističe da osnivanje instrumenata financiranja izvan proračuna EU-a mora ostati iznimka; izražava žaljenje zbog činjenice da Parlament nema predstavnika u strateškom odboru usprkos činjenici da znatan dio sredstava dolazi iz proračuna Unije; zalaže se za to da proračunsko tijelo bude pozvano da sudjeluje u radu strateškog odbora;
6. napominje da financijski doprinos EU-a Uzajamnom fondu za Afriku trenutačno ponajprije dolazi iz 11. Europskog razvojnog fonda; naglašava da je Uzajamni fond ponajviše osnovan zato što proračunu EU-a i VFO-u nedostaje sredstava i fleksibilnosti koji su potrebni za brzo i cjelovito rješavanje različitih dimenzija takvih kriza; poziva EU da u okviru revizije VFO-a za 2014. – 2020. ove godine i revizije vanjskih financijskih instrumenata u 2016. pristane pronaći holističko rješenje za financiranje u hitnim situacijama kako bi se povećale učinkovitost i mogućnost brzoga korištenja humanitarne i razvojne pomoći dostupne u proračunu EU-a;
7. posebno poziva na odgovarajuću reviziju gornjih granica radi uvrštenja kriznih mehanizama u VFO, a time i ponovne uspostave jedinstva proračuna; smatra da bi revizija VFO-a donijela veću proračunsku, demokratsku i pravnu sigurnost; štoviše, ističe potrebu za revizijom financijskih pravila u cilju lakšeg upravljanja proračunskim sredstvima EU-a i postizanja, u okviru cjelovitog pristupa, veće sinergije između proračuna Unije, Europskog razvojnog fonda i bilateralne suradnje kako bi se povećao utjecaj razvojnog financiranja i utro put prema uvrštenju Europskog razvojnog fonda u proračun, održavajući pritom razinu sredstava predviđenu od 2021.; potiče Komisiju da poduzme hitne korake za poboljšanje uključenosti proračunskog tijela i bolje uskladi uzajamne fondove i druge mehanizme s proračunskim pravilima, ponajprije tako da ih se uvrsti u proračun Unije;
8. napominje da je Parlament, kao jedna grana proračunskog tijela, pokazao odgovornost mobilizacijom sredstava za hitne situacije; izražava žaljenje zbog činjenice da se zbog širenja instrumenata za hitne situacije napušta metoda Zajednice; potvrđuje da namjerava braniti temeljna načela proračuna Unije, osobito jedinstvo proračuna i suodlučivanje; smatra da je uistinu nužno ponovno razmotriti sposobnost Unije na odgovor na krize velikih razmjera, posebno kad je riječ o implikacijama za proračun; uvjetuje svoj pristanak na buduće prijedloge kriznih instrumenata uvrštenjem tih implikacija u reviziju VFO-a na sredini razdoblja, koja se treba provesti prije kraja

2016.;

9. napominje da su iz drugih financijskih instrumenata u sklopu proračuna EU-a izdvojena dodatna sredstva, primjerice iz Instrumenta za razvojnu suradnju (125 milijuna EUR), Instrumenta za humanitarnu pomoć (50 milijuna EUR) i Europskog instrumenta za susjedstvo (200 milijuna EUR);
10. napominje da od ukupnog doprinosa EU-a u iznosu od 1,8 milijardi EUR dodatna sredstva čine samo 1 milijardu EUR iz pričuve Europskog razvojnog fonda; zabrinut je zbog toga što bi se financiranje Uzajamnog fonda moglo provoditi nauštrb ostalih razvojnih ciljeva; podsjeća da bi instrument Uzajamnog fonda trebao dopunjavati postojeće instrumente te poziva Komisiju da zajamči transparentnost i odgovornost u pogledu upotrebe i iznosa trenutačnih proračunskih linija u okviru kojih se izdvajaju sredstva za Uzajamni fond;
11. odlučno ističe da se sredstva iz Europskog razvojnog fonda i službene razvojne pomoći moraju izdvajati za gospodarski, ljudski i društveni razvoj zemlje domaćina, s posebnim naglaskom na razvojnim izazovima koji su ustanovljeni u odluci o Uzajamnom fondu; naglašava da razvoj bez sigurnosti nije moguć; osuđuje svaku upotrebu sredstava iz Europskog razvojnog fonda i službene razvojne pomoći za upravljanje migracijama i kontrolu svih ostalih aktivnosti bez razvojnih ciljeva;

Financiranje najmanje razvijenih zemalja

12. ističe da bi korištenje Europskog razvojnog fonda za financiranje Uzajamnog fonda za Afriku moglo utjecati na pomoć koju primaju afričke zemlje koje nisu obuhvaćene Uzajamnim fondom, a osobito najmanje razvijene zemlje;
13. izražava duboko žaljenje zbog činjenice da se, usprkos kontinuiranoj važnosti službene razvojne pomoći za najmanje razvijene zemlje, ionako niska razina razvojne pomoći najmanje razvijenim zemljama 2014. smanjila drugu godinu zaredom te zbog toga što je udio pomoći izdvojene za te zemlje najniži u posljednjih deset godina; poziva Komisiju i države članice, u skladu s tim, da se pobrinu za to da se pomoć ne uskrati najsiromašnijim zemljama kako bi se pokrili troškovi trenutačnih kriza;

Uloga civilnog društva, nevladinih organizacija, lokalnih vlasti i međunarodnih organizacija

14. smatra da bi Uzajamni fond EU-a za Afriku trebao doprinijeti razvoju u zemljama tranzita i podrijetla migranata, jačanju i poboljšanju lokalne javne službe (socijalne službe, zdravstvo, obrazovanje, opskrba hranom, kultura) te političkog sudjelovanja i upravljanja, posebno uz pomoć projekata na razini zajednice; smatra da bi se Uzajamnim fondom trebalo doprinijeti razvoju zapošljavanja u lokalnim sektorima uz istodobno poštovanje ljudskih prava i okoliša; smatra da se u tom okviru mora savjetovati s lokalnim javnim vlastima kao punopravnim partnerima pod uvjetom da je u potpunosti zajamčena učinkovitost i dobro upravljanje u skladu s načelima učinkovitosti pomoći te da bi one trebale biti glavni sudionici odgovorni za javne usluge koje se pružaju na lokalnoj razini; smatra da bi civilno društvo, nevladine organizacije, međunarodne organizacije i zajednice iz dijaspore trebale imati ključnu ulogu u rješavanju temeljnih uzroka migracija i poboljšanju lokalnih javnih službi;

15. podsjeća da se regionalne i lokalne vlasti, organizacije civilnoga društva i nevladine organizacije prirodno nameću kao partneri za djelotvornu razvojnu politiku i da je stalan dijalog s nacionalnim vlastima i lokalnim zajednicama ključan za utvrđivanje zajedničkih strategija i prioriteta te za omogućivanje pristupa provedbi fonda koji se temelji na dokazima, naročito u državama u kojima ne postoje dovoljna jamstva dobrog upravljanja i transparentnosti; poziva na poštovanje načela supsidijarnosti i odgovornosti i u tom području djelovanja; ističe da bi tijela lokalne vlasti, lokalno civilno društvo, nevladine organizacije i međunarodne organizacije trebali biti snažno uključeni u faze planiranja, provedbe i evaluacije Uzajamnog fonda; poziva Komisiju da razjasni i formalizira postupke savjetovanja s tim dionicima kako bi se zajamčilo njihovo učinkovito sudjelovanje u raspravama koje se održavaju u operativnim odborima, uz jasne i transparentne kriterije prihvatljivosti;
16. naglašava da je važno vladama zemalja primateljica omogućiti uravnoteženije financiranje, a osobito za pouzdane aktere civilnog društva, koji su u pravilu svjesniji društvenih nedostataka za čije je ispravljanje potrebna pomoć;
17. podsjeća na važnost pristupa stvaranju otpornosti koji je usredotočen na ljude i zajednicu i čvrsto vjeruje da bi se Uzajamni fond trebao usredotočiti ne samo na gospodarski razvoj nego i na lokalne projekte čiji je cilj poboljšati kvalitetu, jednakost i ravnopravnu dostupnost osnovnih usluga te osposobljavanja za razvoj lokalnih kompetencija, te za odgovaranje na potrebe ugroženih zajednica, što uključuje manjine;

Transparentnost i jasnoća radi boljeg ostvarenja ciljeva

18. priznaje složenost i višedimenzionalnu prirodu aktualne izbjegličke krize; međutim, upozorava na ozbiljnu opasnost zlouporabe razvojne pomoći EU-a, osobito u zemljama zahvaćenim sukobima u kojima su sigurnosna, migracijska i razvojna pitanja usko povezana; naglašava da projekti obuhvaćeni Uzajamnim fondom, nastali uporabom sredstava ponajprije posvećenih razvoju, moraju imati razvojne ciljeve; ističe da projekti namijenjeni poboljšanju sigurnosnih kapaciteta u određenim zemljama moraju biti razrađeni tako da naglasak njihovih krajnjih ishoda bude na smanjenju siromaštva, kao i na stabilnosti zemalja primateljica;
19. podsjeća Komisiju i tijela izravno odgovorna za upravljanje Uzajamnim fondom da se sredstva koja dolaze iz Europskog razvojnog fonda i drugih izvora razvojne pomoći moraju upotrebljavati isključivo za aktivnosti izravno posvećene razvojnoj pomoći; traži od Komisije da pruži izričito jamstvo kad je riječ o takvoj uporabi i da zajamči redovno i cjelovito izvješćivanje o uporabi tih sredstava;
20. naglašava da se proračun EU-a ne može koristiti za izravno financiranje vojnih ili obrambenih operacija (članak 41. stavak 2. UFEU-a), ali da se izrijekom ne isključuju operacije potpore miru s razvojnim ciljevima; nadalje podsjeća da se u člancima 209. i 212. UFEU-a izričito ne isključuje financiranje izgradnje kapaciteta u sektoru sigurnosti;
21. poziva Komisiju, strateški odbor i operativni odbor da se ponajprije usredotoče na izgradnju kapaciteta, stabilnost i mir, dobrobit i osnaživanje lokalnog stanovništva, promicanje, zaštitu i ostvarenje ljudskih prava, stvaranje prilika za rad i osposobljavanje, osobito za žene i mlade;

22. izričito naglašava da konačni cilj razvojne politike EU-a, utvrđen u članku 208. UFEU-a, mora biti smanjenje i iskorjenjivanje siromaštva; u tom pogledu izražava žaljenje što se Uzajamni fond neće usredotočiti isključivo na razvojne ciljeve, iako doprinos EU-a tom mehanizmu financiranja ponajprije dolazi iz službene razvojne pomoći; ističe da u Uzajamnom fondu treba postojati jasna, transparentna i vidljiva razlika između financijske omotnice za razvojne aktivnosti s jedne strane i s druge za aktivnosti povezane s upravljanjem migracijama, graničnom kontrolom i sve druge aktivnosti; ističe da bi reduciranje službene razvojne pomoći tako da se manje sredstava izdvaja za borbu protiv krajnjeg siromaštva ugrozilo znatan napredak postignut u području međunarodnog razvoja kao i nedavno usvojene ciljeve održivog razvoja;

Usklađenost politika EU-a i obveze u pogledu ljudskih prava

23. poziva EU da bude usklađeniji kad djeluje u području međunarodne suradnje za razvoj, i to zbog dvaju razloga: s jedne strane EU i države članice trebali bi postupati u skladu sa svojim obvezama, a s druge pokazati generalnu usklađenost svojih vanjskih politika i instrumenata usmjerenih na afričku regiju, osobito uzimajući u obzir Sporazum između EU-a i AKP-a iz Cotonoua i duh zajedničkog upravljanja koji je u njemu izražen; imajući u vidu potonji razlog, smatra da bi Uzajamni fond trebao odražavati načela usklađenosti politika u cilju održivog razvoja i komplementarnosti među svim sudionicima u razvoju te izbjegavati proturječnosti između razvojnih ciljeva i sigurnosnih, humanitarnih i migracijskih politika; izražava nadu da će se paketom za bolju regulativu doprinijeti unaprjeđenju usklađenosti politika u cilju održivog razvoja tako što će se voditi računa o razvoju i ljudskim pravima u svim procjenama učinka koje su dio paketa;
24. podsjeća da pravila i kriteriji na kojima se temelji razvojna pomoć za projekte financirane iz Uzajamnog fonda moraju biti utvrđeni na temelju zajedničkih vrijednosti i zajedničkih interesa, osobito u pogledu poštovanja i promicanja ljudskih prava; ističe, u tom smislu, da politika EU-a u pogledu suradnje na području sigurnosti, upravljanja migracijama te trgovine ljudima i krijumčarenja treba sadržavati konkretne odredbe namijenjene jamčenju poštovanja ljudskih prava i vladavine prava, osobito prava žena, prava osoba koje su dio zajednice LGBTI, seksualno i reproduktivno zdravlje i prava, prava djece, prava manjina i drugih izrazito ugroženih skupina; podsjeća da EU mora promicati borbu protiv diskriminacije na temelju vjeroispovijesti ili osobnih uvjerenja, spola, rase ili etničke pripadnosti, invaliditeta ili spolnog opredjeljenja;
25. podsjeća da uzajamni fondovi moraju doprinijeti postizanju dugoročnih ciljeva izgradnje mira i jačanja upravljanja u zemljama korisnicama; ističe potrebu za pomnom i sustavnom procjenom utjecaja aktivnosti koje se financiraju iz Uzajamnog fonda EU-a za Afriku na isporuku humanitarne pomoći; naglašava da Uzajamni fond ne bi trebao dovesti u pitanje dugoročnu razvojnu suradnju EU-a; ističe da odgovornost i komplementarnost dugoročnih i kratkoročnih projekata mora biti zajamčena, zaštićena i usklađena s postojećim strategijama EU-a za regije i zemlje u slučaju Sahela, Gvinejskog zaljeva, Roga Afrike i sjeverne Afrike; ističe da je sveobuhvatna analiza po državama i sektorima potrebna za dobru raspodjelu sredstava, kao i u pogledu ostvarivanja bliske suradnje sa širokim spektrom aktera iz civilnog društva; pozdravlja uvođenje istraživačke komponente u Uzajamni fond kao potencijalnu priliku za stvaranje razvojnih mogućnosti i sinergija između EU-a i dotičnih zemalja;

Ciljevi i popratne mjere

26. poziva Komisiju da sustavno prati kako se rabe sredstva iz Uzajamnog fonda i kako se raspodjeljuju te da poveća nadzorne ovlasti Parlamenta u pogledu Uzajamnog fonda; posebno poziva Vijeće i Komisiju da redovito pružaju informacije o konkretnim postupcima EU-a i afričkih država u pogledu korištenja tih sredstava i o postignutim rezultatima;
27. zabrinut je zbog nedovoljne koordinacije među svim akterima koji sudjeluju u upravljanju Uzajamnim fondom (a posebno između Glavne uprave Komisije za međunarodnu suradnju i razvoj (DG DEVCO) i njezina odjela za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (ECHO)) i zbog nepostojanja jasnih smjernica o tome kako pristupiti dostupnim sredstvima; kritizira činjenicu da kriteriji za financiranje i za sredstva dostupna civilnom društvu u okviru Uzajamnog fonda nisu jasni ni transparentni; podsjeća da je potrebno uspostaviti bolju komunikaciju između Komisije, država članica i Parlamenta u vezi s programiranjem i provedbenim aktivnostima u pogledu Uzajamnog fonda općenito radi daljnjeg planiranja potencijalnih daljnjih uzajamnih fondova; podsjeća da Komisija treba obratiti posebnu pozornost na usklađenost i koordinaciju svojeg djelovanja s programima regionalnog razvoja tako da se izbjegnu preklapanja i da se zajamči da glavni naglasak bude na razvoju, a ne na nadzoru granica i njihovoj sigurnosti na štetu migranata; poziva Komisiju da zbog istog razloga, ali i radi ostvarivanja maksimalnog utjecaja i učinkovitosti ukupne pomoći, nastavi održavati čvrst dijalog s UN-om u kontekstu Uzajamnog fonda; poziva Komisiju da pojača napore radi provođenja sistematičnijih procjena utjecaja svojih politika i svojeg financiranja, uključujući Uzajamni fond, posebice u pogledu njihova utjecaja na održivi razvoj, ljudska prava i jednakost spolova te da rezultate tih procjena uklopi u svoje politike i programiranje;
28. ističe dosadašnju nedovoljnu uključenost Parlamenta u uspostavljanje Uzajamnog fonda te ustraje u potrebi da Komisija detaljnim i redovnim izvješćivanjem zajamči nadzor Parlament nad načinom primjene sredstava Uzajamnog fonda;
29. vjeruje da se, uzimajući u obzir izvanrednu fleksibilnost i brzinu karakterističnu za uzajamni fond, periodična izvješća Parlamentu trebaju podnositi barem svakih šest mjeseci; izričito naglašava potrebu za transparentnim praćenjem, evaluacijom i snošenjem odgovornosti za uspješnost;
30. vjeruje da su transparentnost, komunikacija i vidljivost u pogledu projekata osmišljenih u okviru Uzajamnog fonda od iznimne važnosti za širenje rezultata te uključivanje i osvješćivanje europskih privatnih aktera, lokalnih i regionalnih tijela vlasti, nevladinih organizacija i civilnog društva radi stvaranja uvjeta za šire uključenje i lakše sudjelovanje država članica;
31. ističe potrebu za temeljitim praćenjem provedbe odredbi o preraspodjeli, zamjeni u zemljama podrijetla te financijskim obvezama država članica, posebice uzimajući u obzir ljudska prava;
32. podsjeća da bi se migracijske politike EU-a trebale primarno usmjeriti na rješavanje temeljnih uzroka migracija; naglašava da bi migracijske politike EU-a trebale pomoći pri stvaranju mira i stabilnosti te poticanju gospodarskog razvoja, u skladu sciljevima 3., 4. i 5. točkom 7. cilja br. 10 i 16. ciljem održivog razvoja Agende 2030 uskom suradnjom s trećim zemljama na boljoj koordinaciji u pogledu poticaja za vraćanje i reintegraciju migranata, uključujući visokokvalificirane migrante, u zemlje podrijetla u

obliku dobrovoljnog vraćanja i ponovnog prihvata, na način kojim se promiče njihov napredak;

33. ističe da su nestabilnost i fizička nesigurnost istaknuti uzroci prisilnog raseljavanja te stoga podupire pristup provedbi fonda u kojem se vodi računa o sukobima i čiji su prioriteti sprječavanje sukoba, izgradnja države, dobro upravljanje i promicanje vladavine prava; smatra da je Uzajamni fond izvrsna prilika za EU da osnaži suradnju i politički dijalog sa svojim afričkim partnerima, osobito u pogledu učinkovite provedbe sporazuma o vraćanju i ponovnom prihvatu, te za nadogradnju zajedničkih strategija o upravljanju migracijskim tokovima; ističe da je potrebna podjela odgovornosti između EU-a i njegovih afričkih partnera, u skladu sa zaključcima sa sastanka na vrhu održanog u studenom 2015. u Valletti; no smatra da razvojna pomoć ne bi trebala služiti kao sredstvo za suzbijanje tokova migranata i tražitelja azila te da projekti koji se financiraju iz Uzajamnog fonda ne bi trebali biti izgovor za sprječavanje polazaka ili otežavanje prelaženja granica između zemalja, pri čemu se ignoriraju faktori zbog kojih ljudi napuštaju svoje domove; ozbiljno je zabrinut zbog utjecaja koji Uzajamni fond može imati na ljudska prava u slučajevima kada se migracijski tokovi suzbijaju zahvaljujući suradnji sa zemljama koje sustavno i/ili teško krše temeljna prava; traži od Komisije da se pobrine za to da Fond služi svojoj svrsi na način da se njime pomaže potrebitima, a ne da se njime financiraju vlade odgovorne za kršenja ljudskih prava; poziva na to da se poštovanje ljudskih prava migranata poboljša u projektima koje financira EU;
 34. naglašava da je uzroke i posljedice međunarodnih migracija važno razmotriti i iz rodne perspektive, što uključuje i povezane postupke donošenja odluka te mehanizme koji dovode do migracija; podsjeća da su žene, djevojke i djevojčice među izbjeglicama i migrantima posebno ugrožene kada se nađu u situacijama u kojima se ne može zajamčiti njihova sigurnost i u kojima postoji prijetnja spolnog nasilja ili iskorištavanja; ističe da se Uzajamnim fondom mora doprinijeti zaštiti, potpori i/ili pomoći za ugrožene migrante, izbjeglice i žrtve trgovine ljudima te da posebnu pozornost treba posvetiti ženama i djeci;
 35. napominje da je Uzajamni fond za Afriku osnovan nakon sastanka na vrhu afričkih i europskih čelnika država i vlada o migracijskim pitanjima održanog u Valletti; poziva Komisiju da Parlamentu dostavi pregled konkretnih djelovanja do kojih je došlo nakon sastanka na vrhu, osobito u području razvoja, borbe protiv krijumčara i potpisivanja sporazuma o vraćanju, ponovnom prihvatu i reintegraciji; poziva Vijeće da Komisiji stavi na raspolaganje potrebne mandate za sklapanje takvih sporazuma s državama na koje se odnosi taj Uzajamni fond;
- o
- o o
36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, parlamentima država članica, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a i predsjedniku Panafričkog parlamenta.